

Số: 2098/BC-SCT

Quảng Ngãi, ngày 19 tháng 10 năm 2021

BÁO CÁO

Tình hình triển khai, khó khăn, giải pháp tháo gỡ và đẩy mạnh công tác triển khai Chương trình mỗi xã một sản phẩm (OCOP)

Thực hiện chỉ đạo của UBND tỉnh tại Công văn số 5337/UBND-NNTN ngày 12/10/2021 về việc giải pháp tháo gỡ khó khăn và đẩy mạnh công tác triển khai Chương trình mỗi xã một sản phẩm (OCOP) trên địa bàn tỉnh, theo đề nghị của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tại Công văn số 3208/SNNPTNT-NTM ngày 14/10/2021 về việc giải pháp tháo gỡ khó khăn và đẩy mạnh công tác triển khai Chương trình mỗi xã một sản phẩm (OCOP), căn cứ chức năng nhiệm vụ được phân công Sở Công Thương báo cáo như sau:

I. Tình hình triển khai thực hiện chương trình OCOP

Thực hiện nhiệm vụ được phân công tại Quyết định số 94/KH-UBND ngày 24/6/2021 của UBND tỉnh Quảng Ngãi, Sở Công Thương đã lồng ghép xây dựng kế hoạch triển khai hiệu quả nhiệm vụ được phân công với kết quả cụ thể như sau:

1. Triển khai xây dựng Điểm giới thiệu và bán sản phẩm OCOP trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi năm 2021

Triển khai thực hiện xây dựng Điểm giới thiệu và bán sản phẩm OCOP tại tỉnh Quảng Ngãi nhằm quảng bá, giới thiệu và đẩy mạnh tiêu thụ các sản phẩm OCOP; sản phẩm dự kiến lựa chọn hoàn thiện, nâng cấp trong chương trình OCOP của tỉnh; sản phẩm nông nghiệp hàng hóa chủ lực của tỉnh; các sản phẩm công nghiệp nông thôn tiêu biểu; các sản phẩm là đặc trưng, đặc sản, tiềm năng, lợi thế của tỉnh Quảng Ngãi như: mật ong Na Ni, nước mắm Sakydo, nước mắm Mười Quý, hành tỏi Lý Sơn, sản phẩm quế Trà Bồng, sản phẩm nhang, trầm hương, trái cây, tinh bột nghệ, ớt xiêm Sơn Hà, Ngoài ra còn có trưng bày các sản phẩm mây tre đan, dệt thổ cẩm Làng Teng, sản phẩm từ mo cau. Sau khi Điểm giới thiệu và bán sản phẩm OCOP tại tỉnh Quảng Ngãi đi vào hoạt động kinh doanh, lượng khách đến thăm quan, mua sắm tăng lên rõ rệt, chủ cửa hàng hết sức vui mừng và có trách nhiệm với việc giới thiệu và bán các sản phẩm OCOP. Nâng cao giá trị, hiệu quả và khả năng cạnh tranh của sản phẩm nông nghiệp của tỉnh.

Sở Công Thương đã phối hợp với UBND các huyện, thị xã, thành phố liên quan triển khai xây dựng 03 Điểm giới thiệu và bán sản phẩm OCOP thuộc “Chương trình mỗi xã một sản phẩm” năm 2021 trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi tại thị xã Đức Phổ và thành phố Quảng Ngãi, ngoài ra còn hướng dẫn xây dựng 01 điểm tại thành phố Quảng Ngãi dưới hình thức xã hội hóa 100%.

2. Triển khai thực hiện hoạt động xúc tiến thương mại, kết nối tiêu thụ các sản phẩm thuộc Chương trình OCOP của tỉnh

- Tham mưu UBND tỉnh ban hành các cơ chế, chính sách:

+ Tham mưu UBND tỉnh ban hành Kế hoạch số 214/QĐ-UBND ngày 04/02/2021 về việc phê duyệt Chương trình xúc tiến thương mại tỉnh Quảng Ngãi, giai đoạn 2021-2025.

+ Tham mưu UBND tỉnh ban hành Kế hoạch 106/KH-UBND ngày 19/7/2021 triển khai thực hiện Đề án Đổi mới phương thức kinh doanh tiêu thụ nông sản giai đoạn 2021-2025, định hướng đến năm 2030 trên đại bàn tỉnh Quảng Ngãi; đồng thời ban hành kế hoạch số 1911/KH-SCT ngày 27/9/2021 của Sở Công Thương triển khai thực hiện Kế hoạch 106/KH-UBND ngày 19/7/2021 của UBND tỉnh.

+ Tham mưu UBND tỉnh ban hành Kế hoạch số 133/KH-UBND ngày 20/9/2021 về việc hỗ trợ tiêu thụ nông sản trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi ứng phó với tác động của dịch bệnh Covid-19.

- Năm 2021 tuy ảnh hưởng dịch Covid 19 nhưng Sở đã triển khai thực hiện các chương trình xúc tiến thương mại như kết nối cung cầu, hỗ trợ doanh nghiệp quảng bá, xúc tiến giao thương tại các thị trường trong nước với kết quả:

+ Tổ chức thành công Phiên chợ hàng Việt về huyện đảo Lý Sơn. Đây là hoạt động hưởng ứng đầy mạnh Cuộc vận động “Người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam”; cũng là dịp để giới thiệu, trưng bày kết quả, thành tựu trong xây dựng sản phẩm OCOP, phát triển sản phẩm công nghiệp nông thôn, sản phẩm truyền thống trên địa bàn tỉnh trong những năm qua; tạo cơ hội mua sắm cho người dân, tìm kiếm thị trường, mở rộng mạng lưới cung ứng sản phẩm của doanh nghiệp và thực hiện mục tiêu chung tay hướng về biển đảo. Tham gia Phiên chợ có 46 gian hàng của 35 đơn vị tham gia với nhiều sản phẩm hàng hóa phong phú, các sản phẩm OCOP, sản phẩm công nghiệp nông thôn tiêu biểu, sản phẩm đặc trưng của các huyện: Lý Sơn, Sơn Tây, Sơn Hà, Mộ Đức thu hút đông đảo khách đến tham quan, mua sắm.

+ Hỗ trợ các doanh nghiệp trong tỉnh tham gia 02 hội chợ và 01 phiên chợ trong tỉnh¹, 02 hội chợ² tại Hà Nội, tham gia trưng bày sản phẩm tại Hội nghị toàn quốc Tổng kết Chương trình Mỗi xã một sản phẩm (OCOP) giai đoạn 2018-2020 tại Hà Nội. Tổ chức kết nối tiêu thụ nông sản trong đại dịch covid-19. Hỗ trợ kết nối tiêu thụ nông sản (*dưa hấu, tỏi, dưa lưới*) cho người dân trong vùng bị ảnh hưởng dịch covid 19; đồng thời hỗ trợ kết nối các sản phẩm nông sản của các tỉnh, thành phố bị ảnh hưởng bởi dịch Covid-19.

+ Giới thiệu kết nối, tiêu thụ sản phẩm đặc sản đặc trưng vùng miền OCOP, sản phẩm đạt công nghiệp nông thôn tiêu biểu vào hệ thống các siêu thị, chuỗi phân phối trong và ngoài tỉnh. Giới thiệu kết nối các doanh nghiệp, hợp tác xã tăng cường cung ứng, kết nối hàng thiết yếu đến các tỉnh, thành phía Nam

¹ Hội chợ Xuân Quảng Ngãi tại TPQN, Hội chợ Xuân Quảng Ngãi tại huyện Ba Tơ, Phiên chợ Tết - năm 2021 tại nhà Văn hóa Lao động tỉnh.

² Hội chợ Đặc sản Vùng miền Việt Nam – Happy Tết 2021 tại Hà Nội; Hội chợ Vietnam Expo 2021 tại Hà Nội;

và tham gia Chương trình bình ổn giá thị trường thành phố Hà Nội năm 2021; đồng thời đề xuất, kiến nghị các đơn vị thuộc Bộ Công Thương (Vụ Thị trường trong nước, Cục Xúc tiến thương mại, Cục Thương mại điện tử và Kinh tế số) hỗ trợ kết nối tới Lý Sơn đến các chuỗi, hệ thống phân phối lớn trên cả nước, trên các nền tảng số, thương mại điện tử nhằm hỗ trợ tiêu thụ sản phẩm. Hỗ trợ tham gia Hội nghị giao thương trực tuyến sản phẩm gia vị và hương liệu Việt Nam do Bộ Công Thương tổ chức để kết nối với doanh nghiệp phân phối tại Úc.

+ Tuyên truyền, quảng bá, kết nối tiêu thụ sản phẩm nông sản của địa phương trên các môi trường trực tuyến, thương mại điện tử như: Sàn Giao dịch thương mại điện tử tỉnh Quảng Ngãi. Đồng thời, phối hợp với các đơn vị thuộc Bộ Công Thương cung cấp thông tin để hỗ trợ đưa lên các “ Gian hàng trực tuyến Quốc gia”, mở rộng thị trường tiêu thụ sản phẩm.

+ Sàn giao dịch thương mại điện tử tỉnh Quảng Ngãi www.quangngaitrade.gov.vn đã hỗ trợ giới thiệu, quảng bá, giao dịch, tiêu thụ sản phẩm cho 133 doanh nghiệp vừa và nhỏ, siêu nhỏ, cơ sở sản xuất kinh doanh, hợp tác xã, hộ kinh doanh trên địa bàn tỉnh; trong đó bao gồm: 22 bộ sản phẩm của 22 đơn vị được công nhận sản phẩm công nghiệp nông thôn tiêu biểu; 27 sản phẩm của 16 đơn vị được công nhận sản phẩm OCOP; còn lại là các sản phẩm của các doanh nghiệp vừa và nhỏ, siêu nhỏ, các cơ sở sản xuất kinh doanh, hợp tác xã, hộ cá thể trên địa bàn tỉnh, trong đó, có các doanh nghiệp miền núi tham gia như: Công ty TNHH hương quế Trà Bồng, Hợp tác xã nông nghiệp sạch Sơn Hà, Công ty TNHH MTV DV TM Hiếu Dũng, Công Ty TNHH VOLCANO. Đặc biệt, đã thực hiện hỗ trợ 06 doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh tham gia sàn giao dịch TMĐT uy tín nước ngoài là Alibaba.com (Công ty TNHH MTV DV TM Hiếu Dũng, Công Ty TNHH VOLCANO, Công ty TNHH Hương Quế Trà Bồng, Công Ty TNHH MTV Bongtiles, Công ty CP sản xuất kinh doanh bao bì Việt Hưng, Công ty TNHH SX-TM Thu Ba).

II. Khó khăn, vướng mắc triển khai thực hiện chương trình OCOP

- Triển khai chương trình OCOP tại Quảng Ngãi đã cho thấy vẫn còn nhiều nông sản, sản phẩm đặc trưng dù đã khẳng định được thương hiệu trên thị trường nhưng vẫn chưa được chứng nhận sản phẩm OCOP hoặc chưa đăng ký tham gia chương trình. Nguyên nhân chủ yếu là do quy mô sản xuất còn nhỏ lẻ, thị trường tiêu thụ sản phẩm chưa ổn định; việc liên kết giữa sản xuất và tiêu thụ sản phẩm với các doanh nghiệp còn nhiều hạn chế. Mặt khác, các loại nông sản chưa được chế biến thành nhiều sản phẩm đa dạng, mẫu mã chưa phong phú; các hình thức tổ chức sản xuất chủ yếu là hộ gia đình, số lượng hợp tác xã, tổ hợp tác, doanh nghiệp đầu tư trong lĩnh vực nông nghiệp còn hạn chế, chủ yếu quy mô nhỏ. Ngoài ra, phần lớn các chủ thể dựa vào kinh nghiệm trực tiếp sản xuất và thị trường sẵn có nên rất hạn chế trong việc tiêu chuẩn hóa nâng cao chất lượng sản phẩm, hoàn thiện hồ sơ sản phẩm.

- Tỉnh chưa xây dựng, ban hành kế hoạch, cơ chế, chính sách chương trình OCOP giai đoạn 2021-2025 trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi; cũng như chưa có chính sách hỗ trợ cụ thể cho các sản phẩm OCOP đã đạt được phân hạng từ ba sao trở lên.

- Chưa dán tem điện tử truy xuất nguồn gốc, chưa có cơ chế siết chặt công tác quản lý sản phẩm đã chứng nhận OCOP.

- Kinh phí phân bổ cho chương trình xây dựng Điểm giới thiệu và bán sản phẩm OCOP còn hạn hẹp, do đó việc triển khai gặp nhiều khó khăn.

III. Giải pháp triển khai thực hiện chương trình OCOP

1. Đối với cơ quan quản lý nhà nước

- Xây dựng, ban hành kế hoạch, cơ chế, chính sách chương trình OCOP giai đoạn 2021-2025 trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi.

- Xây dựng chính sách hỗ trợ cụ thể cho các sản phẩm OCOP đã đạt được phân hạng từ ba sao trở lên.

- Ngành Nông nghiệp tỉnh cần phải sát cánh cùng các ngành liên quan, các cấp chính quyền trong tỉnh xây dựng lộ trình phát triển OCOP hợp lý, sát với điều kiện thực tiễn.

- Cơ quan thường trực chương trình OCOP cần siết chặt công tác quản lý sản phẩm, kiên quyết thu hồi giấy chứng nhận đạt sao của các sản phẩm do doanh nghiệp không sản xuất hoặc sản xuất không đảm bảo tiêu chuẩn cũng như không có tiềm năng phát triển.

- Quản lý việc 100% sản phẩm công nhận OCOP đều phải dán tem điện tử truy xuất nguồn gốc để góp phần khẳng định uy tín, thương hiệu cho sản phẩm, chống hàng kém chất lượng, tạo niềm tin đối với người tiêu dùng.

- Ngành nông nghiệp cần đẩy mạnh phát triển sản phẩm chủ lực, đặc trưng để tiêu chuẩn hóa các sản phẩm hiện có gắn với xây dựng hệ thống quản lý chất lượng sản phẩm, xúc tiến thương mại, quảng bá sản phẩm. Đồng thời, đặc biệt quan tâm đào tạo nguồn nhân lực, nhất là nhân lực cho phát triển các sản phẩm làng nghề theo đúng mục tiêu chương trình OCOP hướng tới là: Nhà nước chỉ định hướng và tạo cơ chế, còn người dân là chủ thể sáng tạo để có những sản phẩm mang tính đặc trưng, góp phần gia tăng giá trị và khả năng cạnh tranh cũng như tham gia vào các chuỗi giá trị.

2. Đối với các doanh nghiệp, hợp tác xã và các chủ thể sản phẩm OCOP.

- Cần phải hoàn thiện các thủ tục pháp lý cho doanh nghiệp, cho sản phẩm.

- Đẩy nhanh việc đưa sản phẩm ra thị trường theo nhiều kênh phân phối tùy theo mức độ sản lượng của doanh nghiệp khai thác thị trường tiềm năng cho sản phẩm của mình.

- Xây dựng kế hoạch quảng bá giới thiệu và xúc tiến thương mại cho sản phẩm của đơn vị, xác định xúc tiến thương mại là giải pháp rất quan trọng để đưa sản phẩm ra thị trường.

- Tạo chuỗi liên kết và có kiến thức trong kinh doanh, marketing để phát triển sản phẩm một cách bền vững.

- Các đơn vị có sản phẩm OCOP cần xây dựng website riêng để quảng bá cho thương hiệu sản phẩm.

Sở Công Thương kính báo cáo./.

Nơi nhận:

- UBND tỉnh (báo cáo);
- Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn;
- Văn phòng Điều phối NTM;
- GD, các PGĐ Sở;
- Lưu: VT, QLTM.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Đỗ Tiến Đạt